

Digitally signed by
Technical Scientific Library,
TUM
Reason: I attest to the
accuracy and integrity of
this document

Tatiana STAHI

**DREPTUL
COMERȚULUI INTERNAȚIONAL**

Suport de curs

**Chișinău
2024**

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI

**FACULTATEA CONSTRUCȚII, GEODEZIE ȘI CADASTRU
DEPARTAMENTUL INGINERIE, DREPT
ȘI EVALUAREA IMOBILULUI**

**DREPTUL
COMERȚULUI INTERNAȚIONAL**

Suport de curs

2024

CZU 347.7:341(075.8)

S 75

Lucrarea a fost discutată și aprobată pentru editare la Consiliul Facultății Construcții, Geodezie și Cadastru, proces-verbal nr. 5 din 05.02.2024.

Notele de curs *Dreptul comerțului internațional* sunt destinate studenților specialității *Drept*. Obiectivul general al lucrării constă în formarea/dezvoltarea competențelor/abilităților conform standardului de formare profesională a adulților, reieșind din Cadrul European și Cadrul Național al Calificărilor, cu un grad mai înalt și complex al tematicii atât pentru orele de curs, cât și pentru cele de seminar, cunoașterea reglementărilor în domeniul dreptului comerțului internațional în scopul utilizării cunoștințelor dobândite în practică în cadrul viitoarei cariere profesionale.

Elaborare: conf. univ., dr. Tatiana STAHI

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN RM

Stahi, Tatiana.

Dreptul comerțului internațional: Suport de curs / Tatiana Stahi; Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Construcții, Geodezie și Cadastru, Departamentul Inginerie, Drept și Evaluarea Imobilului.

– Chișinău: Tehnica-UTM, 2024. – 112 p.

Referințe bibliogr.: p. 112 (25 tit.). – 50 ex.

ISBN 978-9975-64-418-1.

347.7:341(075.8)

S 75

Redactor E.Balan

Bun de tipar 29.03.24

Hârtie ofset. Tipar RISO

Coli de tipar 14,0

Formatul hârtiei 60x84 1/8

Tirajul 50 ex.

Comanda nr. 49

MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 168, UTM
MD-2045, Chișinău, str. Studenților, 9/9, Editura „Tehnica-UTM”

ISBN 978-9975-64-418-1.

© UTM, 2024

CUPRINS

PRELIMINARII	6
Tema 1. DREPTUL COMERCIAL INTERNAȚIONAL – RAMURĂ A SISTEMULUI DE DREPT.....	7
1.1. Noțiuni introductive. Explicații preliminare privind dreptul Comerțului Internațional. Conceptul DCI	7
1.2. Obiectul dreptului comerțului internațional.....	9
1.3. Corelația dreptului comerțului internațional cu alte ramuri de drept.....	9
1.4. Teste.....	12
Tema 2. RAPORTUL JURIDIC DE COMERȚ INTERNAȚIONAL. PRINCIPIILE DREPTULUI COMERCIAL INTERNAȚIONAL	13
2.1 Categoriile de raporturi ce iau naștere în cadrul relațiilor de comerț internațional.....	13
2.2 Principiile dreptului comerțului internațional și clasificarea lor. Principiul libertății comerțului.....	14
2.3. Politica comercială și tipurile de politică comercială internațională	19
2.4. Teste	20
Tema 3. SUBIECȚII RAPORTULUI JURIDIC DE COMERȚ INTERNAȚIONAL	22
3.1. Considerații generale. Clasificări	22
3.2. Subiecții de drept internațional	23
3.3. Societățile transnaționale	25
3.4. Subiecții de drept național.....	26
3.5. Teste	27
Tema 4. IZVOARELE DREPTULUI COMERȚULUI INTERNAȚIONAL	29
4.1. Considerațiuni generale.....	29
4.2. Izvoarele interne.....	30
4.3. Izvoarele internaționale.....	31
4.4. Uzanțele și cutumele comerciale internaționale.....	32
4.5. Teste.....	34
Tema 5. NOȚIUNEA ȘI CARACTERISTICA GENERALĂ A CONTRACTULUI COMERCIAL INTERNAȚIONAL	35
5.1. Noțiunea, caracterele juridice și clasificarea contractelor comerciale internaționale.....	35
5.2. Condițiile de valabilitate a contractului comercial internațional.....	36
5.3. Forma și limba contractului comercial internațional.....	37
5.4. Dreptul aplicabil contractului comercial internațional	38
5.5. Teste.....	39
Tema 6. FORMAREA CONTRACTULUI COMERCIAL INTERNAȚIONAL	41
6.1. Demersuri precontractuale	41
6.2. Oferta de a contracta.....	42
6.3. Acceptarea ofertei.....	43
6.4. Momentul și locul încheierii contractului comercial internațional.....	45
6.5. Încheierea contractului comercial internațional prin mijloace electronice.....	47
6.6. Teste	48

Tema 7. CONȚINUTUL CONTRACTULUI COMERCIAL INTERNAȚIONAL	50
7.1. Caracterizarea generală a clauzelor ce alcătuiesc conținutul contractului comercial internațional.....	50
7.2. Clauzele esențiale ale contractului comercial internațional (clauze strict juridice).....	51
7.3. Clauze de menținerea a valorii contractului	52
7.4. Clauze de adaptare a contractului la noile împrejurări	54
7.5. Teste	56
Tema 8. EFECTELE CONTRACTELOR COMERCIALE INTERNAȚIONALE.....	57
8.1. Principiile efectelor contractelor comerciale internaționale	57
8.2. Efectele specifice contractelor sinalagmatice în comerțul internațional.....	57
8.3. Riscurile în contractele comerciale internaționale	58
8.4. Interpretarea contractelor comerciale internaționale.....	59
8.5. Executarea contractelor comerciale internaționale	61
8.6. Teste	62
Tema 9. CONTRACTUL COMERCIAL INTERNAȚIONAL DE VÎNZARE-CUMPĂRARE	64
9.1. Noțiuni, caracteristica generală a contractului internațional de vânzare-cumpărare.....	64
9.2. Obligațiile vânzătorului în contractul comercial internațional de vânzare-cumpărare.....	65
9.3. Obligațiile cumpărătorului în contractul comercial internațional de vânzare-cumpărare.....	66
9.4. Răspunderea părților în contractul comercial internațional de vânzare-cumpărare.....	67
9.5. Forme speciale ale vânzării internaționale de mărfuri	69
9.6. Teste	71
Tema 10. CONTRACTELE DE INTERMEDIERE ÎN COMERȚUL INTERNAȚIONAL	73
10.1. Contractul comercial internațional de mandat	73
10.2. Contractul comercial internațional de comision.	75
10.3. Contractul comercial internațional de consignație.....	75
10.4. Contractul internațional de agenție	77
10.5. Contractul comercial internațional de curtaj	77
10.6. Contracte comerciale internaționale cu funcții apropiate de intermediere	78
10.7. Teste.....	80
Tema 11. CONTRACTUL INTERNAȚIONAL DE ASIGURARE.....	81
11.1. Caracterizare generală a contractului internațional de asigurare	81
11.2. Încheierea, elementele și efectele contractului internațional de asigurare.....	82
11.3. Contractul de asigurare internațională a mărfurilor (CARGO)	83
11.4. Contractul de asigurare internațională auto (CASCO)	84
11.5. Contractul de asigurare de răspundere civilă. Contractul internațional de reasigurare	85
11.6. Teste.....	86
Tema 12. CONTRACTUL INTERNAȚIONAL DE TRANSPORT	88
12.1. Noțiuni, caracteristici. Particularități ale contractului internațional de transport	88
12.2. Contractul internațional de transport maritim	89
12.3. Contractul internațional de transport fluvial.....	91
12.4. Contractul internațional de transport aerian	92

12.5. Contractul de transport internațional auto	94
12.6. Contractul internațional de transport feroviar	95
12.7. Contractul internațional de transport multimodal.....	97
12.8. Teste.....	97
Tema 13. CONTRACTE INTERNAȚIONALE MODERNE ȘI COMPLEXE.....	99
13.1 Contractul de leasing.....	99
13.2 Contractul de consulting-engineering și contractul de prelucrare în lohn.	100
13.3 Teste	103
Tema 14. ARBITRAJUL INTERNAȚIONAL ȘI SOLUȚIONAREA LITIGIILOR CE APAR DIN CONTRACTELE COMERCIALE INTERNAȚIONALE	104
14.1. caracterizarea generală a arbitrajului comercial internațional	104
14.2. Convenția de arbitraj.....	106
14.3. Procedura arbitrală de soluționare a litigiilor.....	107
14.4. Hotărîrea arbitrală.	109
14.5. Teste	111
BIBLIOGRAFIE	112

PRELIMINARII

Lucrarea *Dreptul comerțului internațional* cuprinde cele mai importante noțiuni teoretice și practice necesare studenților pentru a parcurge disciplina *Dreptul comerțului internațional*. Materialul poate fi util și practicienilor, teoreticienilor dreptului care vor soluționa probleme juridice referitoare la instituțiile specifice dreptului comerțului internațional.

Lucrarea cuprinde analiza principalelor instituții juridice inițiate în materia teoriei generale a dreptului comerțului internațional, și anume: privire generală asupra comerțului internațional, subiecții dreptului comerțului internațional, teoria generală a contractelor de comerț internațional cum ar fi contractul de vânzare-cumpărare de mărfuri, contractele de intermediere în comerțul internațional, contractul de transport internațional de mărfuri, contractul internațional de asigurare, precum și alte contracte din comerțul internațional.

Domeniul analizat are o tot mai mare importanță în dinamica raporturilor din comerțul internațional. Odată cu sporirea investițiilor străine în Republica Moldova, dezvoltarea relațiilor de comerț dintrte subiecții de drept din diferite state constituie o coordonată esențială a economiei internaționale.

Lucrarea este elaborată cu predilecție în lumina convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte, a dispozițiilor Codului civil și Codului de procedură civilă, a reglementărilor de *soft law* aplicabile în comerțul internațional, precum și a parcticii Curții de Arbitraj Comercial Internațional pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova.

Lucrarea de față este un îndemn la *a cunoaște* și își propune să fie un instrument la îndemâna celor care doresc să cunoască comerțul internațional.

Sistematizarea se bazează pe programa analitică și pe tematica de prelegeri și seminare aferente acestei discipline, ținând cont de necesitățile practicienilor în materie, precum și de importanța delimitării sferei de aplicare a legislației în domeniu.

BIBLIOGRAFIE

1. Convenția de la New-York cu privire la recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine din 10.06.1958. Ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr.87-XIV din 10.07.1998.
2. Convenția Europeană de Arbitraj Comercial Internațional din 21.04.61. Ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1331-XIII din 26.09.97.
3. Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.1 din 12.08.1994.
4. Codul Civil al RM nr. 1107-XV din 06.06.2002. În: Monitorul Oficial al RM, 22.06.2002, nr. 82-86/661. Republicat în: Monitorul Oficial al RM nr.66-75 din 01.03.2019, art. 13.
5. Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr.255-XV din 30.05.2003: În Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 111-115 din 12.06.2003.
6. Legea Republicii Moldova cu privire la arbitraj nr.23-XVI din 22.02.2008. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 88-89 din 20.05.2008.
7. Legea Republicii Moldova cu privire la arbitrajul comercial internațional nr.24-XVI din 22.02.2008. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 88-89 din 20.05.2008.
8. Bobei R.B. Arbitrajul intern și internațional. București: C.H. Beck, 2013. - 462 p.
9. Bobei R.A. Principiile UNIDROIT privind contractele comerciale internaționale. București: Ed. C.H. Beck, 2018. - 526 p.
10. Bocșa M.I. Încheierea contractelor de comerț internațional prin mijloace electronice. București: Ed. Universul Juridic, 2010. - 318 p.
11. Bulearcă A. Regimul juridic al instrumentelor de plată în dreptul comerțului internațional. București: Ed. Hamangiu, 2019.
12. Bugle C. P., Petrache D. Curs de dreptul comerțului internațional. București: Ed: C.H. Beck, 2021. - 276 p.
13. Chiuariu T., Giurea R. Arbitrajul intern și internațional. Reglementare. Doctrină. Practică arbitrală și judiciară. București: Universul Juridic, 2012. - 268 p.
14. Cojocar V. Recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești străine în materie civilă în Republica Moldova. Chișinău: CEP-USM, 2007. - 278 p.
15. Deleanu L., Deleanu S. Arbitrajul intern și internațional. București: Rosetti, 2005. - 519 p
16. Gribincea L. Dreptul comerțului internațional. Chișinău: Tipografia Reclama, 2014. 888 p.
17. Mazilu D. Drept comercial internațional. București: Universul Juridic, 2011. - 736 p.
18. Mihai G. Arbitrajul internațional și efectele hotărârilor arbitrale străine. București: Universul-Juridic, 2020. - 199 p.
19. Mihai G. Dreptul comerțului internațional. București: Pro Universitaria, 2015. - 220 p.
20. Sitaru D.A. Dreptul comerțului internațional. Partea generală și partea specială. București: Universul Juridic, 2017. - 728 p.
21. Șandru D.M. Dreptul comercial internațional. București: Editura Universitară, 2016. - 250 p.
22. Tuleașca L. Drept comercial internațional. Tranzacții comerciale internaționale. București: Universul Juridic, 2017. - 392 p.
23. Ungureanu C.T. Dreptul comercial internațional. București: Hamangiu, 2018. - 589 p.
24. Карабельников Б.Р. Международный коммерческий арбитраж. Москва: Инфотропик Медиа, 2012. - 576 p.
25. Яркова В.В. Арбитражный процесс. Москва: Статут, 2017. - 352 с.